

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četurskih in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . . . 2.80 . . . . . 4.20
za pol leta . . . . . 5.00 . . . . . 7.50
za vsa leta . . . . . 10.00 . . . . . 15.00
Na naročbe brez priložene naročilnice se ne jemlje ozir.
Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašati se računa po tarifi v petito; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtina in javnozhalna, domni oglašitvi itd. se računajo po ogorbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo vrednotno: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Narodna, reklamacijska in oglašna prijava vpraviščeno ulica Nolise pri-sole hit. 3, II. nadst. Odprta reklamacijska so proste poštino.

„P. edinstvo je moč!“

Zemljiški davek in revizija zemljiško-davčnega katastra.

III.

V tem tretjem in zadnjem članku hočemo še omeniti na kratko, kar sta navela oba glavna govornika pro in contra, in pa, kar je govoril finančni minister dr. Plener v obrambo predloženega zakonskega načrta, tičočega se sestave komisij za revizijo zemljiško-davčnega katastra.

Generalna govornika sta bila moravski posl. dr. Helcelet pro in mladočeški posl. dr. Kramar contra.

Ali glej čudo: tudi govornik za predlogo grajal je postopanje vlade, ker je prišla pred zbornico s to predlogo tikom pred zaključanjem zasedanja. A ne le grajal je tako postopanje, ampak konstatoval je tudi, da je ta predloga provzročila splošno neprijetno iznenadenje. Sklicanje deželni zborov — rekel je poročevalec — je bil vladi dobrodošel izgovor, da je iz vse predloge izrgala nekoliko paragrafov ter da sili sedaj zbornico, naj razpravlja in sklepa o tem odlomku.

To dejstvo je najboljši dokaz, kakó sumarično obravnava toli važno vprašanje ne le slavna vlada, ampak tudi koalirnovana večina.

Kar se dostaje deželni komisij je pač jasno, da ne morejo ničesar storiti brez okrajnih komisij. Dovolna se mora torej popolniti v tem zmislu.

Naše poljedelstvo se ne more zadovoljiti s površno in skoro le formalno revizijo, ampak zahtevati sme, da se pregled izvrši temeljito in pravično.

Iz tega kratkega izvodka — iz govora generalnega govornika pro — je razvidno, da je pravo za pravo tudi ta govornik govoril contra, a da je pritrtil tej predlogi v nadi, da se pri razpravi o revizijski predlogi vsprejmejo razni boljševalni predlogi, koje mislijo staviti on in somišljeniki.

Iz govora generalnega govornika contra, posl. dra. Kramarja, navajamo:

Ako pravite gospóda, da hočete odpraviti le kričeče nedostatke, potem moramo reči odkritosrečno, da to ni nikaka revizija. Ako pomislite, kaka revolucija, kakova kriza obstoji 2 15 let v poljedelstvu, potem smete že reči, da imamo v odnošajih malone vseh poljedelcev kričečih nedostatkov. Če pa mislite, da so to le splošne stvari, s katerimi se ni mogoče baviti temeljito, potem pa ves ta pregled katastra ni tega vreden, kar pričakujemo od istega in kolikor bude stal.

Toliko je omenil govornik gledé na to celotno vprašanje. Preidši k formalni strani, k vprašanju sestave komisij, je pa izjavil, da se mu vidi neizogibno, da deželne komisije, katere bodo imele odločilno besedo, tudi res dobe ves dobro pripravljene ma-

terijal, ki je potreben za razsojbo. Ako pa se hočejo omejiti na to, da storé, kar jim nasvetujejo evidenčni uradniki, potem pa vsa stvar ni niti vredna, da se o njej govori. Ako se hoče torej res odpomoči, ne preostaje drugega, nego da se ustvari okrajne komisije. Saj nočemo, da bi se ponovilo delo iz 70tih let, ki je stalo 35 milijonov goldinarjev; prvič za to ne, ker je predolgo trajalo, drugič, ker je bilo drago in tretjič, ker je doneslo toliko slabega. Ne morem pa razumeti, zakaj se vlada toliko upira okrajnim komisijam, kajti naloga istim bi bila danes povsem drugačna nego pred 15 leti. Tedaj jim je bilo ustvariti nekaj novega, vsled česar imamo toliko nepravilnosti, o katerih tožimo danes. Danes je učenitev zemljiškega davka že 15 let stara; a ne le to, bila je v veljavi ravno v slabih časih, v dobi krize, a ravno v dobi krize občeti vsakdo najbolje, kje ga čevlji žuli; v takih časih se spoznajo najbolj krivice in slabosti učenitve. Ravno zato torej, ker so bili časi slabi, je znano v vsakem okraju, kaj je slabega in kaj treba preosnovati. Ako bi v tem zmislu določili nalogo okrajnim komisijam, prepričali bi se, da bi iste predložile dobro delo deželni komisiji, ne da bi potrebovale posebno dolgo časa za to.

Ako se pa izroči vsa stvar le deželnim komisijam, treba dovoliti vsakako interesentom pravo do reklamacije in videli bodete, da bode kar deževalo reklamacij. A to bode le zavlačevalo stvar, dočim bi okrajne komisije isto povspeševalo. Zato je torej protiviljo toliko temu, da pride tudi avtonomni živeli do besede? Ničesar drugega ni pričakovati, ako se ves pregled položi le v roke uradnikov. To pa provzroči veliko nezadovoljnost med kmetovalci, a s to treba računati, kajti kriza v poljedelstvu je postala toli intenzivna, da je dolžnost zbornici, postopati kolikor mogoče vestno.

Sedaj, ko smo podali blizo vse važnejše argumente nasprotnikov zakonskega načrta o sestavi komisij za pregled zemljiško-davčnega katastra, treba seveda, da povemo tudi nekoliko tega, kar je navel glavni zagovornik omenjega zakonskega načrta, finančni minister dr. Plener.

Govornik je posebno naglašal, da ne bi bilo na korist ni davkoplačevalcev ni države, ako bi hoteli ponoviti ogromno delo uravnave zemljiškega davka. Zato pa ni mogoče ugoditi dalekosežnim zahtevam nekaterih govornikov, zlasti gledé okrajnih komisij.

Mi hočemo le jednostavno uravnati in popraviti potrebne stvari: spremembe v nasadih, najhujše progreske, kričeče krivčnosti. A vse to nikakor ne znači svoto popolnoma nepoznanih slučajev. Mnogo je poslancev, kateri bodo mogli brez posebnih priprav pokazati na take posebne slučaje. Za to ne treba torej takega velikanskega aparata.

njo človek brez srca, pokazavši pristom na vrata.

Zravnila se je upognjena starka, iz oči šinil jej je neki divji ogenj, od kojega se je i uradnik pretresel ter nehote nepremično zrl v njeno lice.

„Znam, znam, da se ne brigaš za Vukosavo in njene zadnje pozdrave! — Znam, krvolok, znam! — Zadnji trenotek te je še pozdravljala sirota; zadnji trenotek mislila je na-té! — A ti? — Ti, njen zapeljivec, njen morilec, ti še praviš, da ti ni briga za Vukosavo, da ti ni briga za tvojo žrto — mojo mrtvo hčarko! — Odpustila ti je, slišiš, odpustila!? — Ali jaz ti ne odpušcam —, prevelika je bôl, koje si zadal mojemu sreču!“ To izgovorivši je segla v nedra ter po bliskovito podignivši roko, zasadila oestro, spičasto bodalo v prsa osupnena uradnika, koji se je na to, zadet v srce, zgrudil mrtev pred njene noge.

Evidenčnemu uradniku so večinoma znani odnošaji v okraju in zato je isti najpripravnější organ za konstatovanje pogreškov in nedostatkov. Čuti je v prvi vrsti dvoje želja: da se odpravijo kričeče krivice in pa da se zniža glavna svota zemljiškega davka. Prvi želji ustreza že ta zakon, drugi pa ustrezne veliko delo preosnove direktnih davkov, katero delo imajo že poslanci v rokah. Člen 8 zakona o preosnovi direktnih davkov določa, da se v letih 1896 in 1897 znižata zemljiški in hišni davek za 10 od sto; prvi davek se torej zniža za 3,750.000 gld. S tem se je storil velik korak.

Po vsem tem je le opravičeno, da ima zakon v pregledu katastra le omejen okvir, ker se je nadejati, da je število kričečih slučajev relativno malo. O pregledu katastra bode itak prilika govoriti podrobneje, ko se bode razpravljalo o dotičnem zakonu, danes pa gre le za to, da dobe deželni zbori formalno priliko za izvolitev deželni komisij.

Govornik prosi poslance, naj poučujejo ljudstvo ter je opozorijo sosebno na to, da se je ravnokar zapričelo veliko delo preosnove direktnih davkov ter da se je poslopje kronalo z resničnim zmanjšanjem zemljiškega davka za vse davkoplačevalce.

Politiške vesti.

Iz Rusije. Dobro poučeni krogi pričakujejo velikim zanimanjem povrnitve posebnega odposlanca grofa Puškina, kateri je bil odposlan na razne evropske dvore. Od poročila, ki ga predloži isti carju, bode zavistno, ali se in v koliko promeni ruska vnanja politika.

Iz Italije. Uradni list je objavil dekret z dne 13. t. m., s katerim se proglašajo zasedanje parlamenta zaključenim. Po takem je onorevole Crispi vendar le dosegel, kar je doseči hotel v trenutku zadrege: zamašil je usta gospodom poslancem. Druga stvar pa je, ali je preveril s tem vse one, ki so po razkritjih Giolittija jeli dvomiti — na poštenju g. Crispia.

Kitajsko-Japonska vojna. Iz Shangaia poročajo 20. t. m., da japonsko brodoge bombarduje mesto Teng-Ceu. Blizo tega mesta sti zasidrani dve angleški in ameriški vojni ladiji. (Mesto Teng-Ceu je jedno izmed onih kitajskih pristanišč, ki so odprta evropski trgovini. Šteje 230.000 prebivalcev. Leži na severnem kraju poluotoka, ki se prostira južno Pečilskega zaliva proti Koreji in je torej skoraj nasproti Port-Arthuru. Uradn.)

Različne vesti.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda sta darovala: Slavica 4 krone, g.d E. V. 2 kroni, ker je brzojavil mesto v slovenskem, v nemškem jeziku.

Z groznim krohoto vrgla je krvavo bodalo po sobi ter stopivši iz sobe na ulico, zopet hitela, kar so jo le mogle nositi noge, dalje, dalje, iz ulice v ulico, tja do deželnega sodišča.

V budimpeškem (Bosanska vlada pošilja, zato, ker nima lastnega zavoda, svoje umobolne v Budimpešto. Op. pis.) zavodu za umobolne ležala je na postelji v mali sobici neka stara ženica. Srpo je gledala v vis na žolto pobarvani strop in težko, pretrgano sopenje izvijalo se je iz njenih izsušenih prs. Na jedenkrat se zgane, in zadnjimi močmi podignivši se, reče slabim, pojemajočim glasom: „Bila je materina osveta!“ in potem omahne njeno mrtvo telo na posteljo. — Si jo spoznal? — Ta ženica bila je mati nesrečne in pokojne Vukosave!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval Anton Zajc v spomin 15 nč., Ivan Grebenc 15 nč. — O., ker se ni udeležil plesa trgovskih pomočnikov, 1 krono.

„Sokolu Tržaškemu“ darovali so za nabavo telovadnega orodja in sicer za „kozla“: Vesela družba, slavoča v hiši Nahrnjeviji pravnik hišnega patrona: 6 gld.; Dr. Josip Abram 1 gld., Kocjančič Josip, F. D., Očenašek, Nema sapuna, H. C., Mlinarjev Lojze in Lamurakij iz radosti, da je dobil za nemški izraz „zahlungsfähig“ slovensko besedo *placeten*, namesto nesrečne skovanke *placit* (=weinerlich, piagnucoloso), vsak po eno krono. Srčna hvala darovateljem, a Bog daj obilo posnemalcev, da bode nov kozel skoro stal na nogah v telovadnici Sokola!

Vojaška vest. Dosedanji poveljnik 55 brigade pešcev v Trstu, generalmajor Pavel Thoo s premeščen je kot poveljnik 10 brigade v Opavo, brigadirjem v Trstu pa je imenovan polkovnik 22. pešpolku, Karol Loretto.

Spričevala o izvornosti za Italijanska vina. Nočemo zapeti zopet stare in znane pesmi o veliki škodi, koje je provzročila naši produkciji vina znana klavzula o carini na vino v trgovinski pogodbi z Italijo, ampak konstatujemo le, da se vedno množe tožbe ne le radi konkurence italijanskih vin, ampak tudi radi dejstva, da se pod imenom italijanskih vin uvažajo tudi druga inozemska vina, katera ne uživajo istih prednosti. Da vsaj nekoliko odpomore temu nedostatku, odredilo je ministerstvo — kakor čujemo — da takozvana spričevala o izvornosti za italijanska vina, koja so se izdala v San Severo in v Barletti, ne zadoščajo več za olajšave na carini, kakor so določene v trgovinski pogodbi, ampak da je še na kateri koli drugi način dokazati, od kod je prišlo dotično vino. Ta naredba se opira najbrže na dejstvo, da so se v omenjenih krajih izdajali certifikati kar in bianco in so se potem isti seveda zlorabljali za poljubna vina.

Iz Ljubljane nam pišejo dne 21. januarja: Danes par besed o — vrémenu! — Političnem, mislite gosp. urednik? Ne, polit. razmere so pri nas morda celo neprijetnejše nego — pri vas v Primorji in Trstu. Narodne odločnosti in značajnega boja ni nikjer: ne proti nemško-nemškutarski stranki, ne proti zistemu, samo na papirji ga — je bilo nekaj pred leti, zdaj ga pa tudi na tem ni! In potem naj imajo Nemškutarji in Irredentariji — respekt pred nami!? Kdo se bode neki tresel pred nami, ko smo take politične — šleve in reve! . . . Le pogledjte Celjsko Nemškutarje ali pa istrske poslance, kako znaajo v kozji rog vgnati vse, od kraja! A mi?! Pojmo spat se svojimi političnimi talenti, pa prosimo Boga, da nam dá — več in boljnih — talentov! . . .

Naš deželni zbor je v tem zasedanji popolnoma „pa“, ali brez zanimivosti. In ta tihota, gospod urednik! . . . Pod pepelom tli žerjavica, katero v letošnjem poletji razpiše in razvname tisti volilni vetrič, ki pihlja tako vzdramljivo na živce, da je kar veselje! . . . Do tedaj vladala bo pa najlepša harmonija pri nas, če ne drugače, pa vsaj na videz, — dasiravno ne verjamem, da bi letošnji dolgi predpust ne uplival na desno ali levo in ne zanetil par svojih izbornih burk in komedij tam, kjer so kaj močno — priljubljene!

Kar se vrémena tiče, vladajo tu še vedno jug, megla, vlažno vréme in vsi mogoči bacili v nezdravem ozračji za nalezljiva bolezní. In bolezní se pri nas na Kranjskem itak ne manjka: davica, influenza, kašelj, vrtica, i. dr. med odraslimi in šolsko mladino! In vendar smo stoprav v januarju. Dobro je, da se to jesen otvori nova deželna bolnica, prevelika itak ne bode! . . . S pri-

PODLISTEK.

Materina osveta.

Spisal Anton Zajc.

(Konec.)

Vstopila je. Uradnik, spoznavši jo, stopil je do nje in dejal osornim glasom: „Kaj hočeš, starka?“

„Kaj hočem, vprašaj me? — Prišla sem, da ti izročim njen zadnji pozdrav in njeno oproščenje za tvojo nezvestobo, s koje si jo pahnil v prerani grob!“ odgovorila je starka hropečim glasom.

„Stara, bodi pametna!“ dejal je na to uradnik „surovo“. „Kaj morem jaz za to, ako se je v mé zaljubilo ono tvoje, bedasto devojče. — Si me razumela?“

„Da!“

„E, pa kaj me potem vznemirjaš? Kaj me potem brigati ti in tvoja Vukosava ter vsi njeni pozdravi in oproščaji! — Haha ha! — Hajdi, od koder si prišla! zadril se je na-

hodnjim šolskim letom se otvori že I. razred slovenske dekliške šole in leta 1898., ob petdesetletnici cesarjevega vladanja, bode ves zavod odprt. — Dolenske železnice imajo vedno več prometa, — osobnega kakor tovornega; in kar veselje je gledati ta drenj in kupičenje na kolodvorih in v skladiščih! In ta napredek se kaže od meseca do meseca! Altro che Monfalcone-Cervignano! . . .

Nove stavbe, koje dovrše in otvorijo to leto, nam dokaj povečajo in olepšajo našo Ljubljano; in ker je električna razsvetljava tudi že vsaj — na papirju, smemo se nadejati, da pridemo tudi v tem oziru v „središči Slovenstva“ s časoma dalje — če ne hitro pa vsaj — počasi, kar je tudi nekaj! S tem pa se Vam, gospod urednik, nikakor ne mislimo ponujati za — „mušter“, ker ne bi ravno najbolje zadeli, če bi — izbrali nas! — Toliko za danes. Pohajkovalet.

Novi okrajni zdravnik za Rojan-Barkovlje. Gosp. dr. Viljem Fano, ki je bil te dni premeščen kot okrajni zdravnik iz Vrdele v okraj Rojan-Barkovlje, ordinuje za uboge tega okraja vsak dan od 8½ do 9½ ure zjutraj v hiši št. 4 ulica Belvedere.

Nov zdravnik. Gosp. dr. Nikola Carabaič dobil je dovoljenje, da sme v tržaški občini izvrševati zdravniško prakso.

Zopet inšpekcija v mestni bolnišnici. Včeraj si je ogledal dvorano in sobe mestne bolnišnice župan dr. Pittner. Spremljeval ga je mestni fizik dr. Constantini. Pri odhodu podaril je župan predsedniku zdravniškega kolegija, g. dr. Nicolichu svoto 50 fl., v podporo ubožnih, iz bolnišnice odpuščenih bolnikov. — Vizitaciji bili st torej že dve; gospoda so se pripričali, da je mestna bolnišnica premajhna za veliko število bolnikov — in sedaj??

Zdravstveno stanje sv. Očeta. Kakor smo sporočili te dni v našem listu, prehladil se je papež nedavno takó, da je moral ostati par dni v postelji. Odpovedale so se takoj vse avdijencije, celo tiste, v katerih vsprejema sv. Oče kardinala-državnega tajnika. Dasi pa ta bolehnost ni bila take naravi, da bi se bilo bati resne bolezni, vendar so se zdravniki z ozirom na visoko starost sv. Očeta nekoliko vznemirili, ker je prehlajenje trajalo dlje časa. Ker pa papež po navetu zdravnikov te dni ni vznemirjal, niti se bavil z napornim duševnim delom, počuti se sedaj že mnogo boljše in nadejati se je, da Nj. Svetost v kratkem okreva popolnoma.

Delavsko podporno društvo v Trstu. Podpisani odbor naznanja vsem družabnikom, družabnicam, prijateljem društva in ostalemu sl. občinstvu, da bode, kakor vsako leto, tudi letos, v soboto dne 26. januarja 1894. „Veliki Ples“ v bogato in jako okusno odličnem gledališču „Politeama Rossetti“. Pri plesu bode igrala popolna vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 87. Pred polnočjo plesal se bode v raznih slov. oblekah narodni ples „Kolo“. Začetek plesa bode ob 9. uri zvečer, konec pa ob 5. uri zjutraj. Ustopenina je za osebo 50 nč. brezjemenno. Na prodaj so tudi lože, in sicer: prizemne po 4 gld. in v prvem nadstropju pa po 2 gld. vsaka. Ustopenice se bodo dobivale pravočasno v društvenem uradu, pri g. Antonu Žitku (ulica Stadion 1.), v kavarnah „Commercio“ in „Tedesco“, kakor tudi pri vseh odbornikih in poverjenikih društva.

Ker je eisti prihod tega plesa namenjen društvenemu upravnemu zakladu, priporoča se vsem družabnikom in družabnicam, kakor tudi ostalemu slavnemu občinstvu, da se tega narodnega plesa mnogoštevilno udeleže.

ODBOR „Delalskega podpornega društva.“
Razprava proti Ivanu Jajčiću Franu Kravosu in drugom z dne 2. t. m. (Nadaljevanje).

Kaj pa naj porečem o onem odstavku policijske prijave, kateri se nahaja tudi v obtožnici in ki trdi, da je obče znano, da izraz „cikorija“ pomenja izzivajoč priimek, ki ga dajejo nestrpljivi Slovenci tukajšnji politični družbi „Concordia“, kateri je namen zopet ustanoviti dobre razmere med meščani in okoličani?

Najprej moram tu omenjati, da društvo „Concordia“, ali kakor pravijo Slovenci „cikorija“, faktično niti ne obstaja že okolo 8 let, ker toliko časa sploh ne izvršuje statutarne svoje naloge. Nahaja se toraj le na papirju in sicer nahajamo zabeleženo to dru-

štvo v kazipotu tržaškem „Guida scematica“. V tem kazipotu čitam, da je predsednik, ali prav za prav, da je bil predsednik tega društva oni Leopold Mauroner, o katerem se govori v Trstu, ne vem pa, je li to res, da je bil o svojem času garibaldinec in ki je eden najzagrizenejših pristašev „progressive“ stranke, to je one stranke, proti kateri sta napeli pri zadnjih občinskih volitvah vladna ali konservativna stranka in vlada vse svoje sile, a brez uspeha.

Državnega pravdnika namestnik: Prosim, gospod predsednik, to vendar ne gre, da gospod branitelj tako napada mestnega svetovalca!

Predsednik: Prosim gospod branitelj, da se malo brzdate.

Branitelj dr. Gregorin: Prosim, presvetli gosp. predsednik, jaz mislim, da navajam le činjenice.

Nadaljuje na to:
Konstatujem z eno besedo, da Slovenci tržaški nikakor niso tega prepričanja, da ima društvo „Concordia“ namen sporazumeti meščane in okoličane, nego prepričanja, da je bilo to društvo ustanovljeno namenom, da poitalijanči okolico ter ustvari renegate.

Policijsko izvestje pravi med drugim tudi, da je gostilna Kravosova shajališče politično razupitih, panslavizma sumnih Slovanov. To ni nič drugega, kakor splošna trditve, za katero pa nimamo nikjer niti najmanjšega dokaza. Častiti gosp. državnega pravdnika namestnik je sicer rekel v svojem obtožnem govoru, da se ne more verjeti opravičevanjem Kravosovim in Jajčićevim v tem obziru pač pa, da se mora verjeti v tem oziru, edino-le informacijam policije, katera opazuje ta dva že leta in leta ter ju pozna skozi in skozi.

To zadnjo izjavo častitega gosp. namestnika državnega pravdnika, da opazuje slavna policija Jajčića in Kravosa že leta in leta ter da ju pozna skozi in skozi, jemljem na ugodno znanje.

A ravno radi tega, ker opazuje slavna policija Kravosa in Jajčića že leta in leta in ker ju pozna skozi in skozi, bi bilo dobro, da bi bila navedla dotična fakta, iz katerih bi se dalo sklepati na protiavtstrijsko mišljenje Jajčića in Kravosa. A ne samo, da slavna policija ni za to navedla niti enega fakta, slišali smo pri današnji razpravi, da je Jajčić daroval enemu tukajšnjemu slovenskemu delavskemu društvu tri podobe članov cesarske liše, a da je leta 1883ga, ko je obiskala cesarska visokost nadvojvodinja Štefanija tržaško razstavo, razkril namerovan atentat na njeno osebo, za kar je bil obdarovan.

Čudno se mi pa zdi najbolj, da trde politične informacije, kjer govore o italijanskem obtožencu Hugonu Pacor, da spada poslednji k onim na srečo ozkim tukajšnjim krogom, ki bi hoteli Slovanom na Primorskem odrekati vsako pravico do političkega obstoja in ki bi hoteli istim dozvoljevati le iz posebne milosti, da žive zraven njih kakor poslušni in ubogljivi hlapci. K tem ozkim krogom, ki zanikajo Slovincem v Trstu vsako pravico do obstoja, spadajo, kolikor je meni znano, tržaški deželni zbor, mestni svet, tržaška odvetniška zbornica in druge javne korporacije in — skoraj vse prebivalstvo italijanske brezrazlike. To so toraj oni ozki krogi!

Predsednik: Ne morem dovoljevati, da nadaljujete na ta način ter prosim še enkrat, da preidete k stvari.

Branitelj dr. Gregorin: Pokoravam se želji gosp. predsednika ter prehajam na razpravljanje kazenskih dejanj, radi katerih so danes obtoženi moji branjenec. V tem obziru biti hočem, kolikor mogoče kratek. (Dalje prih.)

Sodnijsko. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem stal je včeraj 35letni ribič Anton Degrassi iz Izole, zatožen poskušnega javnega nasilstva, storjenega s tem, da je skušal ugrabiti 20letno Marijo Marchetti iz Izole. Oženjeni Degrassi ljubimkaval je z Marchettijevom in jo nagovarjal naj pobegne z njim v Koper. Ker pa je moral Degrassi odpotovati v Koper in ker dekle ni hotelo zanjim, šel je sam in iz Kopra pisal ji je dve pismi, v katerih jo je rotil, da naj pride k njemu. Te dve pismi pa je ujela dekličina mati, ne da bi bilo dekle kaj doznalo o tem. Marchettijeva

pa je nekoliko pozneje pobegla samovoljno in šla v Koper k Degrassiju. Obtožencem branitelj je v svojem govoru pobil obtožbo kot neutemeljeno in res je sodišče rešilo Degrassija obtožbe. — 15letni že kaznovani livarski vajenec Fran Spetz iz Trsta obsojen je bil včeraj zaradi raznih tatvin na 3 mesece težke ječe.

Policijsko. Po noči na včeraj dovedli so stražarji na zdravniško postajo brata Franja in Ivana Seiferja, katera sta bila dokaj težko ranjena v pretepu pred neko gostilno v ulici dei Moreri. Ranilca zasačili so nekoliko pozneje in ju odvedli v zapor. Ista sta: 26letni Fran Vogler in 25letni Anton Rodersek, oba težaka, oba iz Ptuj. — Predvčerajšnjem popoldne ukradel je na Ralijevev zemljišču neznan tat dekli Antoniji Schein novčarko s 7 gld. iz žepa — Organi polic. komisarijata v ulici Scussa aretovali so včeraj 23letnega težaka Josipa Clauta iz S. Leonarda pri Vidnu na Laškem, ker se je nevarno grozil svoji „prijateljici“ Angeli Zanchia. — Leti organi prijeli so na Ralijevev zemljišču 19letno služabnico Katerino Leban iz Tolmina in jo zaprli, ker je bila — na uslugo vsakomur in pa 48letnega čevljarja Ivana Štoka iz Sezane, ker se je isti vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tod.

Najnovejše vesti.

Dunaj 22. Dohodki avstrijskih državnih železnic znašali so v mesecu decembru 6,556 998 gl., dohodki vsega leta pa 85 milijonov 686.958 gld., 5,877.601 gld. več nego lani.

Budimpešta 22. Ministerski predsednik baron Banffy dospe najbrže koncem tega tedna na Dunaj, da stopi v osebno dotiko s člani skupne in avstrijske vlade.

Belgrad 21. V dvornih krogih govore, da odpotuje kralj Aleksander prihodnji petek preko Pariza v Biaritz. (Biaritz je sloveča kopel na Francoskem, kjer se radi shajajo diplomatje in drugi odličnjaki in kjer biva sedaj tudi kraljica Natalija Op. ur.)

Rim 22. „Messagero“ zatrja, da se bodo splošne volitve vršile dne 28. aprila, ožje volitve pa 5. maja.

Toulouse 20. Kardinal Desprez je umrl danes na srčni hibi.

Athen 22. Vest, da se kralj Grški odpovedal, se ne potrjuje. (Grška je že dolgo pred pragom finančnega poloma, zbok česar so politički duhovi tako razburjeni in opozicija toli bojevitva, da je sleherni dan čuti kako senzačno vest. Op. ured.)

Dunajska borza 22. januarja 1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100,95	100,45
„ v srobru	100,45	100,70
Avstrijska renta v zlatu	125,95	126,35
„ v krouah	98,80	98,85
Kreditno skejje	408,50	413,50
London 10 Lat.	124,65	124,55
Napoleoni	9,90½	9,89
100 mark	61,10	60,95
100 italj. lir	46,90	46,25

Trgovinske besedilke.
Budimpešta. Pšenica za spomlad 6,55 — 6,53
Pšenica za jesen 1895 6,96 do 6,97 Oves za spomlad 6.— 6,02. Rž nova 5,25 — 5,35. Koruza nova 6.— do 6,15. Nova za maj-juni 6,20 — 6,22
Pšenica nova od 75 kil. f. 6,55 — 6,60, od 79 kil. f. 6,60 — 6,65, od 80 kil. f. 6,65 — 6,70, od 81 kil. f. 6,70 — 6,75, od 82 kil. f. 6,75 — 6,80.

Ječmen 6,20 — 8,10; prosa 6,00 — 6,60.
Pšenica: Slabe ponudbe. Popraševanje mlačno
Trg zlo mlačen, razprodaja težka, cena 5 nč. ceneje.
Rž 5 nč. dražje.
Praga. Neratirani sladkor za januar f. 11-70 februar f. 11,72, mare 11,55, maj 12-20. Rastoče zopet.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vrod, odpošiljatev precej f. 27 75-28 Jan. mare f. 27,75 — 28. — Concassé za januar-mare 28 75 ——. Četvrtini za januar 29-50. V glavah (sedib) za januar 29-50
Hatre. Kava Santos good average za januar 93,50, za maj 94 25. vedno rastoče od včeraj za 1½ %
Hamburg. Santos good average za januar 74,75 maj 75,50, september 75-25. stalno. od včeraj 1-1½ % dražje.

Na V., dne 1. januarja 1895.
Spoštovani gospod!

Obnaval sem že, kako bodem preživel sebe in četrver svojih otročičev, ker ni bilo od nikoder zasluzka. Tu mi je previdnost božja poslala Vas, da ste mi naklonili dela, pri katerem sem zaslužil toliko, da sem v minolem letu sebe in svoje ne le pošteno preživel, temveč, da sem si celó nekaj desetakov prihranil za boljše čase. Dolžnost me veže, da se Vam za to o novem letu prav pristrčno zahvalim ter Vam voščim obilo sreče z nebes.

Z najodličnejšim spoštovanjem udani
P. K.

Kdor hoče prevzeti delo, o katerem govori pisec gorenjega pisma, znati mora dobro pletati slovensko. — Vprašanja in ponudbe pošiljajo naj se pod naslovom: I. F. T. poste restante v Ljubljani.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „pri Pravačkovcu“)
v Trstu.
ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri vseslovesh v sokolski tolovadnici, vedno le pristna vipavska, Pravačka in kraška bela in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinje, vsaka steklenica drži 1 lit-r in valja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena smerna. Kuhinja je preskrbljena s tečnimi, toplimi in mrzlimi jedlim.

Priporoča se rojakom v Trstu in z dežela. Toči vino tudi družinam 4 nč. ceneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.

„Pomožni uradnik“

se v neki Graški pisarni vsprejme takoj. Zmožen mora biti pisati in pisavi in mora imeti izskusno, inko čitljivo pismo. Daljni pogoji so: Umen in hitri delavec, neomadeževana preteklost, vojašine prost, nezadolžen, n oženjen, popolnoma zdrav. V slučaju posebne porabnosti in izbornega zadržanja upanje na stalno nastavljanje, s pravico do pokojnine. — Prošnje v nemškem in slovenskem jeziku s prepis, spričeval pod „111.895 Gradec poste restante“ i 1 zavitek s 5 kr. znamko.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, debiva se v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al du Mor“ Trst, veliki trg. Poštno pošiljatev izvršujejo se neutegoma.

FRIDERIK SIEMENS
Dunaj.

Tovarna c. k. priv. aparatov za razsvetlavo in kurjavo.
IX/2. Alserstrasse 20.

Najnovejša plinova svetiljka za zunanjo razsvetlavo:
Regenerativni plinov solnčni gorilec

75 odstotkov ceneji, kakor elektriške bočne svetiljke, a daje njim jednako svetlobo.

Nadaljo za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d. staroizkušene ventilujoče regenerativne plinove svetiljke ter plinove svetiljke v steklu, katere se morejo rabiti povsodi in so primerne za vse slučaje. Uvedene so po vsem svetu.

Ceniki in proračuni zastoj.

Glavni zastopnik za Trst: HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.

Uzorci zastoj in franko!

Razgrejevanje stanovanj,
kakor tudi cerkvá, šol, dvoran, prostorov itd.

je mogoče le po
Siemens-ovim za gas (plin) prirejenim pečim
ki se lahko zgrejejo
brez oglja, brez pepela, brez saj, brez smradu, so najprikladnejše i najzdravejše
vsled razprostujoče se gorkote!
Najboljša peč kar se dostaje moči razgrejevanja ali trpežnosti.
Mnogo najboljših priznanj.

FRIDERIK SIEMENS, Dunaj, IX/2
C. kr. priv. tovarna aparatov za razsvetlavo in kurjavo.
ZALOGA V TRSTU PRI TVRDKI
Carl Greinitz Neffen.